

Diepgravende zaken

Het KAD krijgt regelmatig de vraag om na te gaan waar de overlast van huismuizen (*Mus musculus* L.) of bruine ratten (*Rattus norvegicus* Berkenhout) nu precies vandaan komt. Hoe komen ze bijvoorbeeld het gebouw binnen? Levensmiddelenbedrijven, winkelcentra en ziekenhuizen – en zij niet alleen – zijn gebaat bij optimale hygiënische omstandigheden en schakelen als ze er zelf niet uitkomen graag een expert in.

Logboek

Een onderzoek begint in eerste instantie altijd met een kort interview met de verantwoordelijke binnen het bedrijf of de organisatie, met gerichte vragen over de last van deze knaagdieren. Ook wordt dan het logboek van de plaagdierbeheerser doorgenomen, om na te gaan wat deze heeft geconstateerd en wat er is ondernomen om de last terug te dringen. Maar ook om te zien of er een trend plaatsvindt. Een dergelijk logboek werkt heel handig. De opzet van een logboek kun je via het KAD verkrijgen.

Indien niet kan worden achterhaald waarom de last blijft bestaan, is het belangrijk om een kijkje verder te nemen bij de klant ... of bij de burens.

Buiten het gebouw

Als er al lang last bestaat, is er bij een gebouw dat grenst aan een buitenterrein of aan een braakliggend terrein meestal door de plaagdierbeheerser al een uitzet gedaan. Ook adviezen om het buitenterrein netjes en ordelijk te houden en de afval tijdig op te ruimen, worden in veel gevallen wel gegeven en door de klant opgevolgd.

Daarnaast worden vaak weringsmaatregelen geadviseerd, zoals de begroeiing laag te houden of nog beter te verwijderen, maar ook wordt er regelmatig geadviseerd langs het gebouw een grindlaag te laten realiseren met de gedachtegang dat deze grindlaag in zal blijven zakken als muizen of bruine ratten gaan graven. Absoluut niet aantrekkelijk voor de deze schadelijke knaagdieren! Veel bedrijven volgen het advies van hun plaagdierbeheerser op en laten een grindpad langs het gebouw leggen.

Zo niet

De grindpaden die gebruikt worden langs gebouwen voldoen vaak niet echt. Waarom? Om de groei van onkruid te voorkomen, wordt het grind vaak gestort op een stevig stuk zeil of op een goede kwaliteit worteldoek, waardoor het zakken van het grind wordt tegengehouden. Ook vindt er vaak verwaarlozing van grindpaden door begroeiing tussen het grind plaats, waardoor de wortels van het onkruid het zakken van de grindlaag tegenhoudt. In andere gevallen is de laagdikte niet optimaal doordat er maar een dunne laag grind wordt gestort om de kosten te beperken.

Hierdoor kunnen muizen en/of bruine ratten alsnog gaan graven onder het grind door en langs de muur een gang graven en zelfs naar beneden graven om via de fundering of spouwmuur binnen te komen. Als dit lukt, hebben ze vrij spel en kunnen ze zich via bijvoorbeeld de spouwmuur goed verspreiden door het bedrijf, met alle gevolgen en schade van dien.

Praktijkgeval 1

Bij een voedingsmiddelenbedrijf is er al enkele jaren overlast van huismuizen binnen een grondstoffenmagazijn, met aanzienlijke knaagschade en vervuiling tot gevolg. In dit magazijn liggen zogeheten "Stelcon" platen. Het uitgebrachte advies luidde een geheel nieuwe vloer in dit magazijn te leggen. Hier zijn echter behoorlijke kosten mee gemoeid en men is daar alleen toe bereid indien er absoluut geen andere optie meer is. Bij dit bedrijf ligt een talud van gras dat grenst aan het gebouw. Er is niet gecontroleerd of er zich plaagdieren in dit talud ophouden. Wel zijn er lokaasdepots langs de buitenmuur geïnstalleerd. Bij een nader onderzoek is te zien dat als

er een stevig zeil of worteldoek wordt gelegd, muizen en/of bruine ratten holen graven onder de grindlaag. Wat je ziet, zijn bijvoorbeeld verzakkingen van de grindlaag op wat zwakkere plaatsen zoals bij regenwaterafvoeren. Ook zijn er vaak holen te zien net langs de rand van het zeil of het worteldoek. Ook in dit praktijkgeval houdt het zeil het verzakken van het grind tegen. Hierdoor ontstaat vrij spel voor genoemde plaagdieren om hier onderdoor te gaan graven en zo een heel gangstelsel te creëren. Het grind zakt immers niet naar beneden omdat het wordt tegengehouden door zeil of doek. Hierbij komt dat ook de grond onder de grindlaag die op een worteldoek ligt betrekkelijk zacht blijft. Tijdens het onderzoek zijn duidelijk de holen in het talud te zien, net naast het zeil. Langs de muur zijn de gangen goed zichtbaar. Ook is overduidelijk te zien dat ze langs deze muur, langs de fundering naar beneden graven en zo onder de fundering door in de spouwmuur kunnen komen. En ook via deze gangen onder de "Stelcon" platen hebben kunnen komen en via deze weg de ruimte inkwamen.

Praktijkgeval 2

Een andere situatie is bij een ziekenhuis. Door slecht onderhoud van de grindlaag is deze geheel begroeid, waardoor het grind op diverse plaatsen niet meer weg kan zakken. Ook hier krijgen muizen de kans om ondanks de grindlaag langs de gebouwen binnen te komen. Hier is het probleem onder andere te wijten aan het slechte onderhoud van de tuin en de grindlaag langs het gebouw. Jammer dat dit niet altijd tijdig wordt gesignaleerd waardoor in veel gevallen schadelijke knaagdieren binnen kunnen komen. Met de juiste maatregelen waren de last en/of schade zeer waarschijnlijk beperkt gebleven. Opnieuw blijkt dat je ook buiten het bedrijfsgebouw een goed onderzoek moet verrichten bij (voortdurende) last, waardoor schade beperkt of teruggedrongen kan worden.

Zo wel

Even recapitulerend: het beste is dus een ruime laag grind te leggen op de koude grond zonder worteldoek of zeil eronder waardoor het grind in zal gaan zakken als muizen en ratten hieronder door willen gaan graven. Zelf houd ik altijd een grindlaag aan met een korrelgrootte van tussen de 1,5 en 4,5 cm waarvan het grootste gedeelte (85%) grind ligt tussen 1,5 en 4,5 cm. Het gedeelte grind van 4,5 cm dient zo laag mogelijk te worden gehouden max. 15%. De laagdikte van het grind moet minimaal 15 cm zijn, en de breedte van het grindpad dient ook zeker 75 cm of breder te zijn. Vanzelfsprekend dient verder onderhoud met regelmaat plaats te vinden, zoals het tijdig tegengaan van groeiend onkruid.

